

Dadl Twristiaeth Nodiadau Canllaw ar Gyfer Athrawon

Amcanion Dysgu

- Datblygu'r gallu i feddwl yn feirniadol ynghylch agweddau cadarnhaol a negyddol twristiaeth
- Ymchwilio i'r ardal leol
- Datblygu'r gallu i feddwl yn feirniadol yn ogystal â sgiliau dadlau

Adnoddau

- [Gwefan AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy](#)
- [Gwefan Dyfrbont a Chamlas Pontcysyllte](#)
- Cardiau Rôl Twristiaeth
- Ffeil Ffeithiau Twristiaeth

Cyfarwyddiadau ar gyfer y Gweithgaredd

Bydd dysgwyr yn cael y briff bod bwriad i adeiladu canolfan ymwelwyr a chaffi newydd o fewn Safle Treftadaeth y Byd Dyfrbont a Chamlas Pontcysyllte. Bydd yn rhaid i bob cwmni gyflwyno eu syniadau i weddill y dosbarth, a fydd yn actio rolau trigolion lleol pryderus sy'n cynrychioli gwahanol ardaloedd o fewn y gymuned. I wneud hyn byddant yn rhoi 'Mantell yr Arbenigwr' amdanynt ac yn dod yn arbenigwyr ym maes datblygiad twristiaeth.

Eglurhad byr ar yr ethos addysgu 'Mantell yr Arbenigwr'

"Nid yw Mantell yr Arbenigwr yn golygu bod plant drwy ryw hud a lledrith yn ennill sgiliau arbenigwyr. Yn y byd go iawn maen nhw'n dal i fod yn blant. Dim ond o fewn y stori y maen nhw'n gweithio 'fel petai' nhw'n arbenigwyr. Hynny ydi yn yr ystyr eu bod nhw'n arddel pwerau a chyfrifoldebau tîm o arbenigwyr, yn gweithio ar aseiniadau pwysig, yn malio am yr pethau maen nhw'n eu gwneud ac yn cymryd balchder yn eu statws."

I gael rhagor o wybodaeth ewch i: www.mantleoftheexpert.com/what-is-moe/how-does-moe-work/

Syniadau Gweithgareddau

Trafod: Beth ydi twristiaeth? Beth sy'n dda am dwristiaeth? Pam fyddai canolfan ymwelwyr a chaffi yn bethau da i'r ardal?

Ymchwilio i lefydd eraill sydd â chanolfannau gwybodaeth i dwristiaid a chaffis e.e. Loggerheads.

Trafod pwy yn yr ardal leol y gallai mwy o dwristiaeth effeithio arnynt

Gwyllo: 'From Dawn 'til Dusk' - Celebrating 10 years of World Heritage on the Llangollen canal' (gwelw'r y bwndel Discovering World Heritage Sites)

Edrych ar fapiau o Safle Treftadaeth y Byd Dyfrbont a Chamlas Pontcysyllte ac adnabod llefydd posibl i adeiladu'r ganolfan a'r caffi.

Darllen: Y Ffeil Ffeithiau Twristiaeth

Syniadau Gweithgareddau Eraill:

Dadl: Beth yw'r pethau cadarnhaol a negyddol am fwy/llai o dwristiaeth? Pleidlais dros neu yn erbyn codi canolfan ymwelwyr newydd

Dylunio poster dros neu yn erbyn y ganolfan newydd

Ysgrifennu blog neu erthygl papur newydd am y ddadl.

Briff ar Gyfer Dysgwyr:

- Mewn grwpiau trafodwch yn lle y byddwch yn adeiladu canolfan ymwelwyr a chaffi gan ystyried:
- Swyddi/ychwanegu gwerth at yr ardal? Sut fydd ymwelwyr yn cyrraedd yno? Meddylwch am gysylltiadau ffyrdd, cludiant a pharcio. Pa gyfleusterau fydd angen i chi eu cynnwys yn eich canolfan?
- Meddylwch am unrhyw effeithiau negyddol hefyd a sut i'w goresgyn e.e. sut y gallai effeithio ar y dirwedd, bywyd gwylt, pobl leol?
- Rhowch gyflwyniad gweledol o'ch syniadau at ei gilydd i'w ddangos i weddill y dosbarth a fydd yn actio fel cynrychiolwyr y gymuned leol, busnesau, sefydliadau cadwraeth ac ati.
- Defnyddiwch y cardiau rôl fel pwynt cychwyn ar gyfer y cymeriad yr ydych yn ei actio ac adeiladu ar hyn gyda'ch syniadau a'ch ymchwil eich hun neu ddatblygu eich cymeriadau eich hun.
- Cyflwynwch eich syniadau i weddill y dosbarth a fydd wedyn yn eich herio/gofyn cwestiynau fel y cymeriadau maen nhw eu hactio.

Cardiau Rôl

Perchennog Gwesty Gwely a Brecwast

Rydych yn meddwl bod datblygu Canolfan Ymwelwyr newydd a mwy o dwristiaeth yn gam cadarnhaol ymlaen. Byddai hyrwyddo'r ganolfan yn annog mwy o bobl i ddod i'r ardal ac yn arwain at fwy o bobl yn aros yn eich llety chi. Mi fyddech yn hoffi i'ch llety gwely a brecwast gael ei hyrwyddo yn y ganolfan.

Perchennog Caffi

Rydych yn meddwl bod datblygu Canolfan Ymwelwyr newydd a mwy o dwristiaeth yn gam cadarnhaol ymlaen. Dylai ddenu mwy o ymwelwyr a mwy o gwsmeriaid i'ch caffi. Ond gallai caffi ochr yn ochr â'r ganolfan ymwelwyr dynnu pobl i ffwrdd o'r caffis lleol sydd yma'n barod. Rydych eisiau sicrwydd y byddech yn cael cyfle i roi eich barn ac y byddai'r hysbysebu'n gyfartal fel na fyddai caffi'r ganolfan hamdden yn cael blaenoriaeth.

Preswlydd Lleol

Fel rhywun sy'n byw yn lleol mewn tref gyfagos, rydych chi a'r rhan fwyaf o'ch ffrindiau'n meddwl bod y datblygiad yn rhywbeth negyddol. Gallai'r cynnydd mewn traffig a niferoedd ymwelwyr effeithio ar fywyd dydd i ddydd Gallai mwy o ymwelwyr gynyddu sbwriel a llygredd sŵn a lleihau llefydd parcio a mynediad i gaffis a siopau lleol. Er mae pobl eraill yn dweud y gallai fod yn beth cadarnhaol os ydi busnesau lleol yn gwneud yn dda gan y gallai wneud i'r dref edrych yn well ac yn lle mwy deniadol i fyw.

Ymwelydd

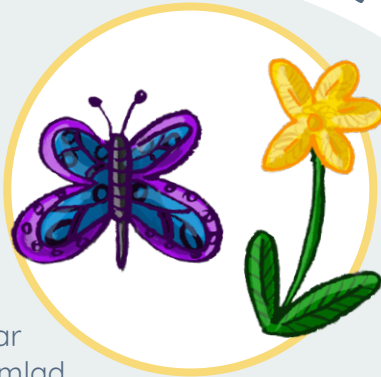
I chi, byddai Canolfan Ymwelwyr newydd yn grêt gan y byddai'n rhywle i chi ddarganfod mwy am hanes y Safle Treftadaeth y Byd a chael mwy o wybodaeth am yr atyniadau a'r gweithgareddau lleol sydd ar gael. Byddai caffi ar y safle yn gwneud y lle yn well fyth. Ar y llaw arall rydych yn poeni braidd y gallai Canolfan Ymwelwyr ddenu gormod o dwristiaeth a gordyrru, gan ddifetha'r awyrgylch heddychlon yn Nyffryn Dyfrdwy yr ydych yn ei garu gymaint.

Cardiau Rôl Twristiaeth

Warden Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol

Rydych chi'n gweithio i AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy Yn eich barn chi y pethau mwyaf negyddol fyddai mwy o dagfeydd traffig, gordyrru o amgylch y ganolfan newydd, mwy o sbwriel a difrod posibl i lwybrau troed gan olygu y bydd angen mwy o waith cynnal a chadw. Gallai hyn effeithio ar deimlad cyffredinol yr ardal a difetha ymdeimlad arbennig Dyffryn Dyfrdwy. Er hynny byddai'r Ganolfan yn cynyddu ymwybyddiaeth o'r AHNE gan annog pobl i archwilio'r ardal yn fwy eang. Bydd eich cefnogaeth chi yn dibynnu ar leoliad y ganolfan a sut y gellir lleihau'r effeithiau negyddol.

Cwmni Chwaraeon Dŵr

Rydych yn berchennog cwmni chwaraeon dŵr sy'n rhedeg tripiâu, yn rhoi gwersi ac yn hurio offer. Mae'r gamlas yn boblogaidd iawn ar gyfer canwio ac rydych o blaid Canolfan Ymwelwyr newydd. Byddai o fantais mawr i'ch busnes chi pe bai eich cwmni wedi ei leoli wrth ymyl neu yn y ganolfan newydd, yn ddelfrydol gyda man lansio gerllaw. Fe ddylai helpu i hyrwyddo eich busnes chi hefyd.

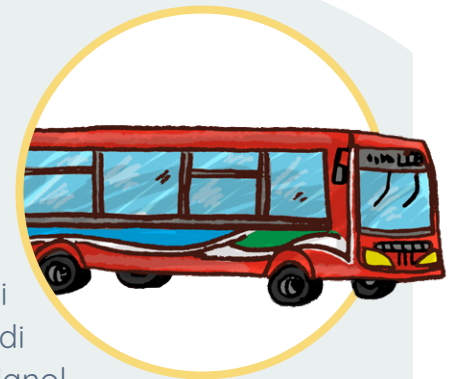
Swyddog yr Ymddiriedolaeth Camlesi ac Afonydd

Bydd y Ganolfan yn dod â mwy o arian i mewn gan olygu y bydd modd cynnal a chadw'r gamlas, ei phontydd, ei thwneli a'i llwybrau llusgo yn well, a bydd hefyd yn helpu i recriwtio gwirfoddolwyr i wneud y gwaith pwysig hwn. Byddai hefyd yn arwain at reoli ymwelwyr yn well, a dylai hynny arwain at lai o gwynion gan drigolion.

Perchennog Cwmni Bysys

Byddai'r ganolfan newydd o fantais i'ch busnes chi os yw'n cael ei lleoli ar lwybr bysys sy'n rhedeg yn barod neu os byddai'r datblygwyr yn eich talu chi i redeg gwasanaeth bws arbennig i leihau tagfeydd traffig. Rydych chi wedi buddsoddi mewn ychydig o fsys trydanol llai i leihau eich ôl troed carbon a byddai'r rhain yn ddelfrydol i'w defnyddio ar y ffyrdd cul prysur.

Ffeil Ffeithiau Twristiaeth

Ffeil Ffeithiau Twristiaeth Safle Treftadaeth y Byd Dyfrbont a Chamlas Pontcysyllte

Nodwch: Mae Dyfrbont Pontcysyllte yn Wrecsam ond mae Llangollen, y mae darn o'r gamlas yn rhedeg drwyddi, yn Sir Ddinbych felly bydd llawer o ymwelwyr yn mynd i'r ddwy sir.

- Mae twristiaeth treftadaeth yn rhoi £11 miliwn o werth ychwanegol i Gymru.
- Mae'r amgylchedd hanesyddol yng Nghymru yn cynnal dros 30,000 o swyddi.
- Ers i Ddyfrbont a Chamlas Pontcysyllte ddod yn Safle Treftadaeth y Byd yn 2009 mae niferoedd ymwelwyr wedi cynyddu'r arwyddocaol. Mae incwm sy'n cael ei gynhyrchu o dwristiaeth hefyd wedi cynyddu'n arwyddocaol.
- Yn 2009 daeth tua 200,000 o ymwelwr i'r Safle Treftadaeth y Byd.
- Yn 2017 daeth dros 300,000 o ymwelwyr i Ddyfrbont Pontcysyllte a thros 100,000 o ymwelwyr i Raeadr y Bedol.
- Yn 2007 gwerth twristiaeth i economi Wrecsam oedd £77.23 miliwn a £283.8 miliwn i Sir Ddinbych.

- Yn 2018 gwerth twristiaeth i economi Wrecsam oedd £125.88 miliwn a £509 miliwn i Sir Ddinbych.
- Mae'r rhan fwyaf o ymwelwyr yn cerdded ar hyd y llwybr tynnu ond mae eraill yn beicio.
- Mae tua 5000 o ymweliadau â'r gamlas bob blwyddyn ar gyfer chwaraeon padlo.
- Mae tua 15,000 o symudiadau cychod ar hyd y gamlas bob blwyddyn.
- 2017/18 - 982 o blant ysgolion lleol, yn cynnwys 430 ym Masn Trefor.
- Amcangyfrifir bod 85% o ymwelwyr yn mynd i weld y Ddyfrbont yn unig ond mae'r Safle Treftadaeth y Byd yn 11 milltir o hyd gyda digonedd o atyniadau eraill.
- Mae ymwelwyr erbyn hyn yn dod o bob rhan o'r byd, yn bennaf o Awstralia a Siapan ond cofnodwyd ymwelwyr o 52 o wledydd yn cynnwys Sambia, Saudi Arabia, Singapore a'r Philippines yn ogystal â'r rhan fwyaf o wledydd Ewrop.

